

Begäran om omprövning av kommunstyrelsens beslut 25.3.2024 § 83 Avtal om inledande av detaljplanen för Hauklampi

Kommunstyrelsen 16.09.2024 § 285
781/10.00.00/2023

Beredare	Kommunjurist Hannu Sorvari fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Kommundirektör Virpi Sailas Kommunstyrelsen beslutar avslå den 22.4.2024 daterade begäran om omprövning av ägarna till fastigheterna Bergdala II, Vildmarken och Björkdal, som är sakägare.
Behandling	Kommunjurist Hannu Sorvari presenterade ärendet vid sammanträdet. Detaljplanechef Simon Store var också närvarande under behandlingen av denna paragraf. Kommunjurist Hannu Sorvari och detaljplanechef Simon Store lämnade sammanträdet efter denna paragraf kl. 16.45.
Beslut	Kommunstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget.
Redogörelse	<p><u>Bakgrund</u> Ägarna till fastigheterna Bergdala II, Vildmarken och Björkdal har fordrat att Kyrksläpps kommunstyrelsens beslut 25.3.2024 § 83 upphävs på grundval av ett procedurfel i hörandet i strid med 34 § i förvaltningslagen och på grund av att tjänsteinnehavarna till kommunstyrelsen framfört felaktig information som grund för beslutsfattandet. I begäran om omprövning har man konstaterat: "Vi fordrar att ärendet behandlas på nytt efter hörande av markägarna och utgående från korrekta uppgifter."</p> <p>Begäran motiveras närmare särskilt med att redogörelsen för byggande av kommunalteknik som ingått som underlag för beslutet och kostnadsberäkningen som presenterats i redogörelsen inte varit till förfogande för de ändringssökande innan kommunstyrelsens beslutssammanträde och att markägarna inte hade möjlighet att yttra sig om faktorer som kan ha inverkat på avgörandet av ärendet.</p> <p><u>Behandlingsgrund</u> De som lämnat in begäran om omprövning är sakägare. Begäran om omprövning har framställts inom tidsfristen för omprövningsbegäran. Begäran om omprövning bör tas till behandling i kommunstyrelsen.</p> <p><u>Juridik i avtalet om inledande av detaljplanen</u> Bakgrund till ärendet är att de som framfört begäran om omprövning inte godkänner kommunstyrelsens beslut med vilket den förkastat det för kommunstyrelsen beredda avtalet om inledande av detaljplanering på Hauklampiområdet, utan de fordrar att planläggningsprocessen fortsätter.</p> <p>Kommunen konstaterar att den är en offentligrättslig aktör, vars ingående av avtal regleras av förvaltningslagstiftningen och kommunens förvaltningsstadga. Kommunens beslutsfattande är alltså offentligrättsligt. Samtidigt lyfter kommunen fram att avtalet om inledande av detaljplanen som nu är i fråga är en privaträttslig handling, vars innehåll man avtalar om som resultat av förhandlingar mellan parterna. Kommunen har i ärendet avtalsfrihet på basis av vilken den har rätt att enligt egen prövning binda sig eller inte binda sig till ett föreslaget avtal. Ingående av förbindelse till ett</p>

avtal sker genom att underteckna avtalet. Det må sägas att kommunens så kallade planläggningsmonopol i sista hand ger kommunen möjlighet att också vägra planläggningskrav. Då ska kommunen ur förvaltningsperspektiv motivera sin ståndpunkt till förhandlingspartnern utöver den entydiga rätten att vägra som garanteras av avtalsfriheten.

I beslutet är som föremål för begäran om omprövning har beredningen av avtalet kommit till det skedet där kommunstyrelsen kunnat godkänna eller förkasta det. Innehållet som skissats upp i avtalet har skapats i beredningsarbetet som görs tjänsteinnehavarna och avtalsparten emellan. Beredningen är gjord med tjänsteansvar. I planberedning som utgår från kunden ingår med andra ord både avtal mellan parterna och kommunens yttersta utövande av offentlig makt.

Enligt förvaltningsstadgan som var i kraft i Kyrksläotts kommun på dagen för beslutsfattandet har kommunstyrelsen inte möjlighet (befogenheter) att uppgöra villkor i avtalen. Enligt 17 § i förvaltningsstadgan "kommunstyrelsen ansvarar för ordnande av avtalshantering och avtalsövervakning, ger mera detaljerade anvisningar om avtalshantering samt utser ansvarspersonerna för avtal i serviceområdena. - - -" Enligt 5 § 2 mom. i förvaltningsstadgan "direktören för serviceområdet godkänner avtal som berör hela hans eller hennes serviceområde och ansvarar för avtal som berör hela serviceområdet. Servicegruppens ansvarsperson och serviceenhetens ansvarsperson godkänner avtal som är på deras eget ansvar och svarar för dessa__ __". Planläggningsberedningen är normalt tjänstearbete.

Tillsammans med det som beskrivs ovan är det en helt annan sak att kommunstyrelsens uppgift som resultat av beredningen är att godkänna avtalen om inledande av planläggning (Förvaltningsstadgan 43 § 4 mom. 8 k, i beslutet som den här omprövningsbegäran gäller har det varit fråga om användning av precis denna befogenhet). Kommunstyrelsen kan å andra sidan till exempel genom anvisningar inverka på avtalsprocessen och rentav på detaljer, men så har inte nu hänt, utan förslaget till avtal har förkastats i behandlingen i kommunstyrelsen.

Man må betona att kommunstyrelsen inte varit och inte kunde vara förhandlingspart med den instans som fordrar avtal om inledande.

Krav och påståenden i omprövningsbegäran specificerade

Påstående 1: De som lämnat in omprövningsbegäran fordrar hörande enligt förvaltningslagen.

Kommunen konstaterar att fordran gällt beredningen av avtalet om inledande av detaljplanen. De må sägas att 34 § i förvaltningslagen som man hänvisat till i omprövningsbegäran avser bland annat information och fullföljandet av rättsskydd genom möjlighet till utlåtande då beslutet gäller partens intresse eller rättighet.

Förpliktelsen om hörande är däremot inte fråga om att förplikta myndigheten till samarbete eller myndighetens skyldighet till ny beredning om så krävs. Rätt enligt 34 § i förvaltningslagen gäller inte processuellt den som anhängiggjort ärendet och är inte heller en förpliktelse för myndigheten att delta i beredningen av ärendet. Avtalsrättsligt samarbete mellan förhandlingsparterna, såsom skrivelser, är en sak för sig, men processen leds då av kommunen. En annan sak är likväl det att det beslut som kommunens organ nu förkastar har besvärsmöjlighet enligt kommunallagen.

Till beredningen av avtal om inledande av planläggning hör inte något obligatoriskt hörande, fastän det till exempel är markägaren som satt igång processen. Det må sägas att planlägningsprocessen är sin egen process där man iakttar markanvändnings- och bygglagen och de rättsanvisningar som givits med stöd av den. Förvaltningslagen och goda förvaltningsprinciper kan till nödvändiga delar komplettera markanvändnings- och bygglagen.

-

Påstående 2: Tjänsteinnehavaren som beredde ärendet till kommunstyrelsen svek sitt löfte till markägaren om att skicka beskrivningen av byggandet av kommunalteknik med kostnadsberäkning till markägaren för kommentarer innan ärendet fördes till kommunstyrelsen.

Kommunen konstaterar att det i behandlingen av en administrativ begäran om omprövning inte är möjligt att kontrollera vad som sagts i diskussioner eller möjliga uppfattningar om diskussionen.

Planlägningsberedningens natur är att man iakttar ett särskilt beredningsförfarande. I ärendet agerar man så att man strävar efter objektivitet och likställdhet mellan kommuninvånarna. En objektiv beredning av ärendet som är likställd för kommuninvånarna förutsätter att beredningen görs fri från påtryckningar av instanser med privata intressen.

-

Påstående 3, Tjänsteinnehavarna framförde fel uppgifter till kommunstyrelsen. (vattenförsörjningen)

Kommunen konstaterar att tjänstemännen utvärderar varje projekt i förhållande till kommunens resurser. Tjänstemännen bereder ärendet objektivt. Den ändringssökande påstår att uppgifterna som givits utgående från beredningsprocessen är felaktiga genom att lyfta fram alternativa kalkyleringssätt som beretts utgående från den ändringssökandes egna utgångspunkter.

-

Påstående 4, Fullmäktige har fyra gånger beslutat utarbeta en detaljplan för Hauklampi

Fullmäktiges planlägningsprogram är inte rättsligt bindande. Det är inte möjligt att referera eller kommentera politisk och behovsprövad planlägningsdiskussion i svaret på omprövningsbegäran.

-

Påstående 5, Av markägarna utlovad redogörelse för kostnaderna för byggande av gator

I det här sammanhanget hänvisas till att de ändringssökande begärt en kostnadsberäkning för byggandet av gatuområde. Markägarna har meddelat att de lämnar in den till kommunstyrelsen i samband med hörandet.

Till dessa delar konstaterar kommunen att det är möjligt att lämna in dokument och skrivelser till kommunen. Till processen hör dock inte i det här läget något hörande.

Bedömning av omprövningsbegärens natur och beslutsprinciper

Med omprövningsbegäran kan man någon gång sträva efter att subjektivt styra innehållet i tjänstemannaberedningen. Det är den inte lämplig för.

Kommunstyrelsen behandlar inte i det här sammanhanget den materiella huvudsaken och dess detaljer, alltså innehållet i avtalet, utan det om beslutet till exempel på grund av felaktig eller bristfällig beredning, jäv eller annan orsak skett i fel ordning och om ärendet därför bör beredas på nytt eller föreläggas för nytt beslut. I det här fallet har man inte påvisat någon bristfällig beredning, även om man framfört en grupp subjektiva påståenden och misstankar om att beslutsfattandet i kommunstyrelsen inte skulle ha haft tillräcklig beredning.

De som framställt omprövningsbegäran har krävt att de hörs.

Hörande behövs inte och det kommer på basis av ovan beskrivna faktorer och motiveringar inte att genomföras i det här skedet. Huvudsak är begäran om omprövning som gäller beslutet "kommunstyrelsen beslutar enhälligt i det här skedet att den inte godkänner det bifogade avtalet om inledande av detaljplanen för Hauklampi, vars parter är Kyrksläotts kommun och som markägare ägarna för fastigheterna Bergdala II 275-445-3-52, Vildmarken 275-445-3-29 och Björkdal 275-445-3-11 samt Hauklampi skogsvägs väglag."

Till de delar som omprövningsbegäran uppenbarligen gäller innehållet i beredningen, konstaterar kommunen att beredningen till sin natur är privaträttslig avtalsförhandling som i det här fallet ännu grundar sig på preliminär kartläggning av ärendet, inte på avtalsförhållande som är bindande för kommunen. I avtalsprocessen är kommunstyrelsen inte en förhandlingspart, så eventuellt utbyte av handlingar och ytterligare skrivelser som gäller avtalsberedningen sker inte förbi tjänstevägen direkt till kommunstyrelsen.

I beredningshandlingarna har man beskrivit faktorer som förordar planläggning och talar emot det. I enlighet med demokratin har beslutet som "bryter" processen grundat sig på de förtroendevaldas synpunkt i ärendet och är alltså ett politiskt uttryck av vilja för att fastställa hur kommunen ska använda sin planläggningsmonopol.

Det må sägas att kommunen bör främja planläggningsprocesserna i enlighet med goda förvaltningsprinciper, varvid man i berednings- och beslutsprocessen utvärderar planläggningsprojektens likvärdighet, relativa betydelse, den så kallade stora bilden för utvecklingen av miljö och infra, kostnader med mera och ställer främjandet av projekten även i relation till kommunens begränsade resurser.

Beredningen av ärendet har inte varit lagstridigt. Kommunstyrelsen har haft grunder samt rätt och befogenheter att vid sammanträdet fatta det beslut som är föremål för omprövningsbegäran.